

Hrvati u iseljeništvu

Hrvati ne žive samo u Hrvatskoj. U 16. stoljeću, kada je turska vojska došla na Balkan, neki su se Hrvati iselili u Austriju, Mađarsku, Slovačku, Češku i Italiju. U 17. stoljeću Hrvati su se iselili i u Rumunjsku.

U drugoj polovici 19. stoljeća gospodarska situacija u Hrvatskoj bila je loša. Hrvati su se iselili u Sjedinjene Američke Države, Kanadu, Argentinu, Čile, Brazil, Urugvaj, Australiju, na Novi Zeland.

U 20. stoljeću (poslije 1945. godine) zbog političke situacije neki Hrvati odlaze u Sjevernu i Južnu Ameriku te u Australiju.

Šezdesetih godina 20. stoljeća Hrvati odlaze raditi u zapadnoeuropske zemlje. Danas ima oko 2,5 milijuna Hrvata u iseljeništvu. Oni ondje imaju svoje klubove. U klubovima Hrvati se družu i njeguju tradicionalne hrvatske pjesme i plesove.

Znate li...

Jedrenje je u Hrvatskoj jako popularan sport. Prvi jedriličarski klub, *Adria*, osnovan je 1890. godine u Splitu. U Hrvatskoj ima stotinjak jedriličarskih klubova. Hrvatska jedriličarska reprezentacija sudjeluje na natjecanjima diljem svijeta.

Najpoznatija je hrvatska jedrilica *Hrvatska čigra*. Izgrađena je u brodogradilištu u Kraljevici. Dvaput je oplovila svijet i postavila mnoge rekorde.

Male stvari koje život znače

13
cijelina

Pokloni

Beata je cijeli mjesec u Osijeku. Ona i njezin dečko Jan ondje imaju prijatelje. Sutra se vraća kući u Krakov, ali još nema poklone za brata, roditelje, baku. Kupila je samo dar za prijateljicu Iwonu. Što kupiti bratu? Sat, pulover ili hrvatski CD? Što kupiti roditeljima? Vino, kulen, rakiju, sireve? Baki može kupiti zimski šal.

Beata: Dragi moj Jan, zašto ja uvijek čekam zadnji čas za poklone? Sutra se vraćamo u Poljsku, a ja još nisam kupila ni jedan poklon.

Jan: Ja te razumijem. Znaš da mrzim kupovinu i gužvu. Sve je to za mene stres.

Beata: Da, znam. Ali danas stvarno moramo kupiti darove. Imaš li kakvu ideju?

Jan: Paaa, ne znam. Možda možeš kupiti CD za brata. On voli glazbu. A baki trebaju novi šal i kapa.

Beata: To nije loša ideja. Gle, tu je jedna lijepa trgovina! Možemo ući.

Jan: Može.

Beata i Jan: Dobar dan!

Prodavačica: Dobar dan. Izvolite? Mogu li Vam pomoći?

Beata: Tražim dar za baku.

Prodavačica: Evo, imamo lijepe kape, rukavice i šalove.

Beata: Jan, što misliš o ovoj kapi za baku?
 Jan: Malo je premoderna.
 Beata: Da, možda imaš pravo. Trebam nešto klasičnije.
 Prodavačica: Imamo lijepe zimske šalove.
 Beata: Evo, ovaj će šal biti baki lijep i topao.
 Jan: Mislim da će baka biti zadovoljna.

Dopunite rečenice:

Beata poklanja baki šal . (šal)

Beata će pokloniti pulover. (brat)

Beata će pokloniti vino i sir. (roditelji)

Beata će pokloniti parfem. (prijateljica)

Dopunite rečenice:

Poklanjam mami ružu . (mama, ruža)

Za rođendan Ivan poklanja (supruga) (parfem).

Za imendan Sandra poklanja (suprug) (vino).

Za Božić djeca poklanjaju (roditelji) (ukrasi).

Za Valentinovo Damir poklanja (djevojka) (prsten).

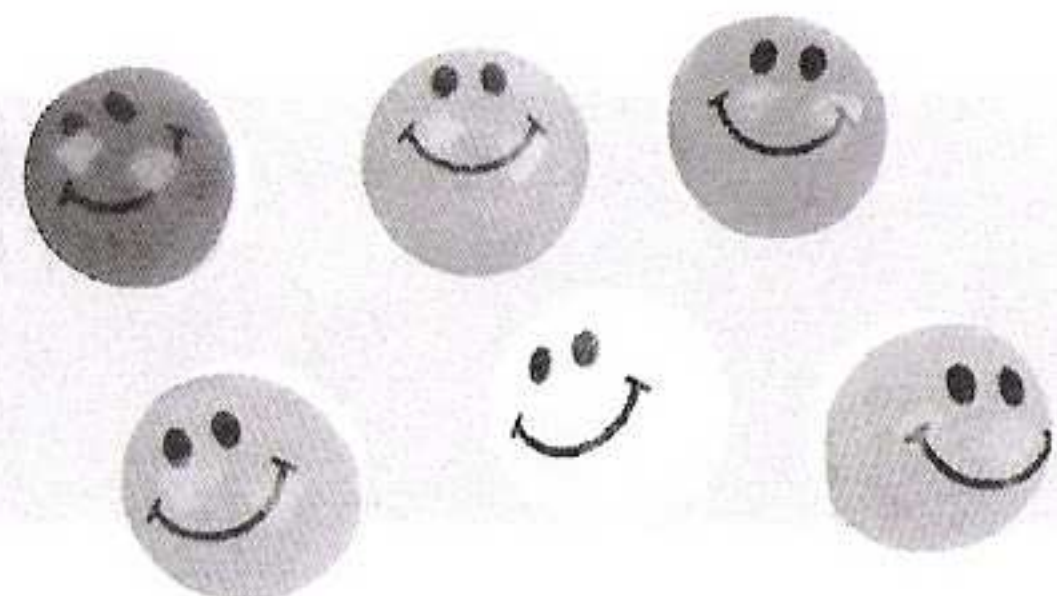
Za Valentinovo Sanja poklanja (dečko) (novčanik).

Za diplomu (sestra) poklanjam (naušnice).

Za uspjeh na poslu (brat) poklanjam (mobitel).

Za godišnjicu braka muševci poklanjaju (žene)
 (nakit), a žene (muševci) (kravate).

Osmijeh je najljepši poklon!

Kada Vi kupujete poklone? Kakvi su pokloni?

Izaberite odgovore:

- za rođendan
- za blagdane (Božić, Uskrs, Ramazan...)
- za maturu, za diplomu
- za Valentinovo
- za godišnjice braka

ruža

tulipan

bombonijera

viski

vino

orhideja

odijelo

suknja

haljina

hlače

kravata

donje rublje

mobitel

računalo

košulja

knjiga

Na pošti

RAZGOVOR

Beata: Dobar dan!

Službenica: Dobar dan. Izvolite?

Beata: Molim Vas dvije marke za inozemstvo i dvije razglednice.

Službenica: Kakve razglednice želite? Imamo velik izbor.

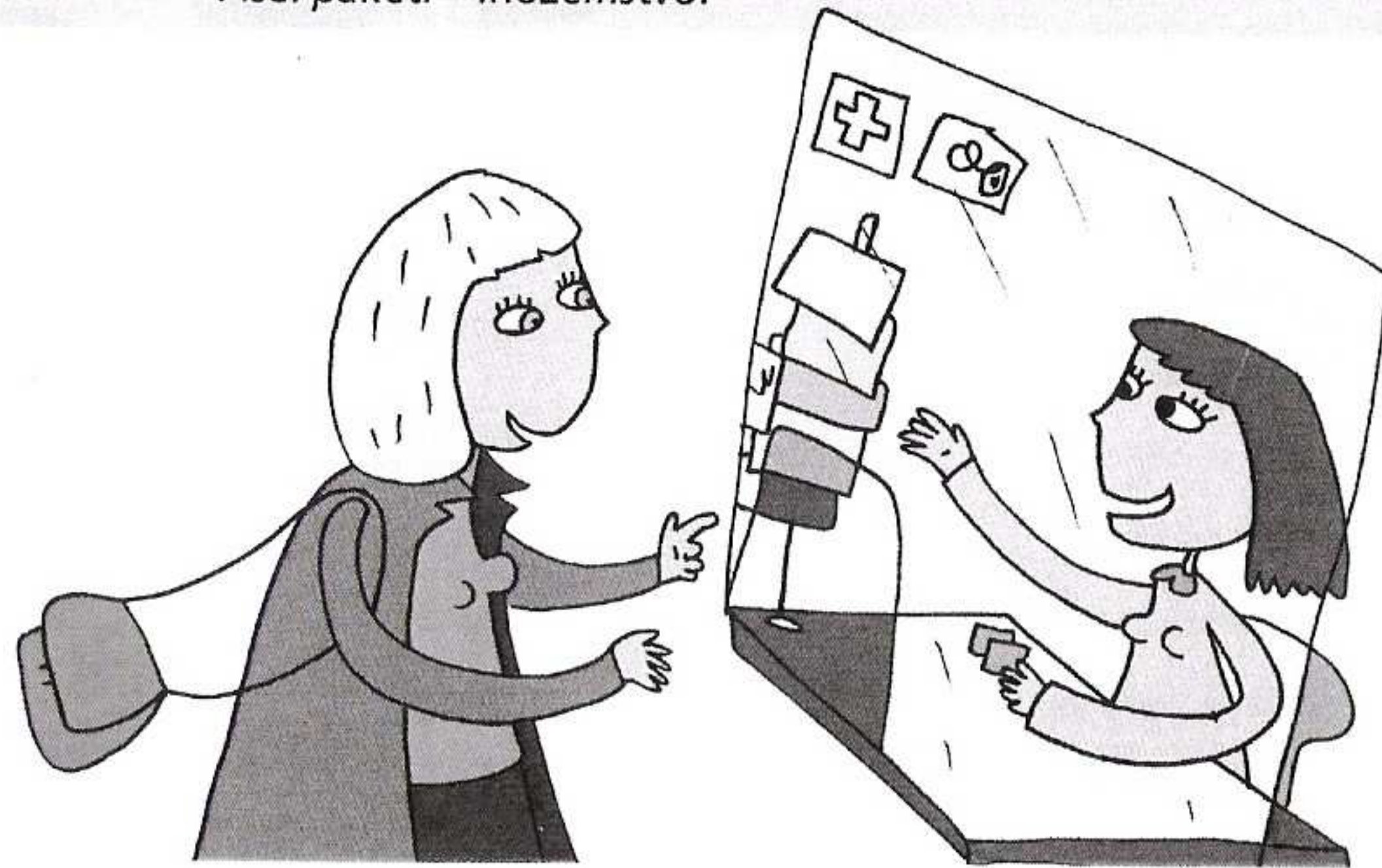
Beata: Molim Vas ove dvije razglednice s katedralom u Đakovu.

Službenica: Izvolite. Trebate li još nešto?

Beata: Da, molim Vas. Želim poslati brzojav i paket u Poljsku.

Službenica: Nema problema. Brzojavi se šalju ovdje, a ondje je šalter za pakete.

Piše: paketi – inozemstvo.

GRAMATIKA

GLAGOL slati

jednina

ja šaljem

ti šalješ

on, ona, ono šalje

Šaljemo li ja?

Ja ne šaljem.

množina

mi šaljemo

vi/Vi šaljete

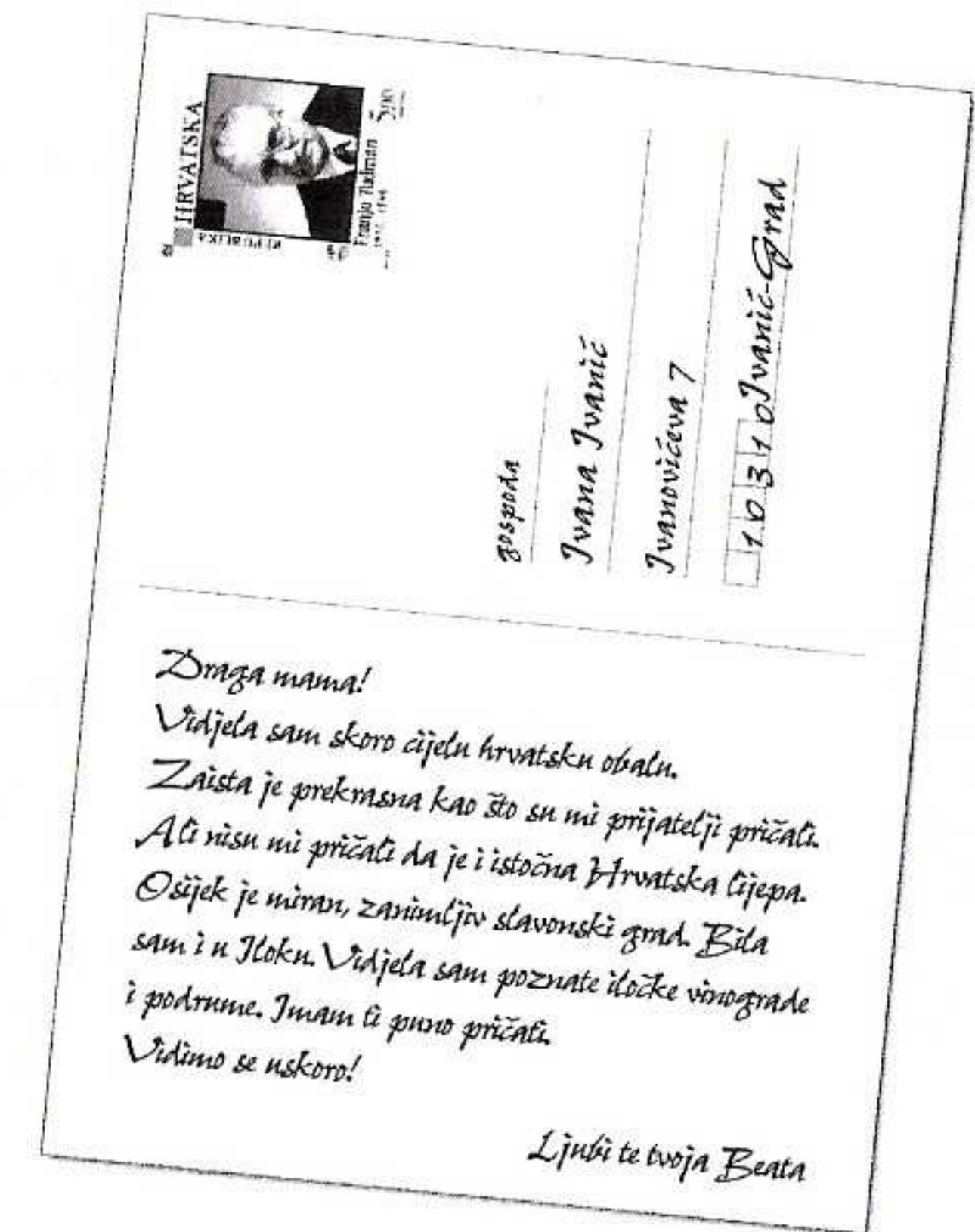
oni, one, ona šalju

Šaljemo pakete, pisma, poruke, pozdrave, razglednice...

PRIMJERI

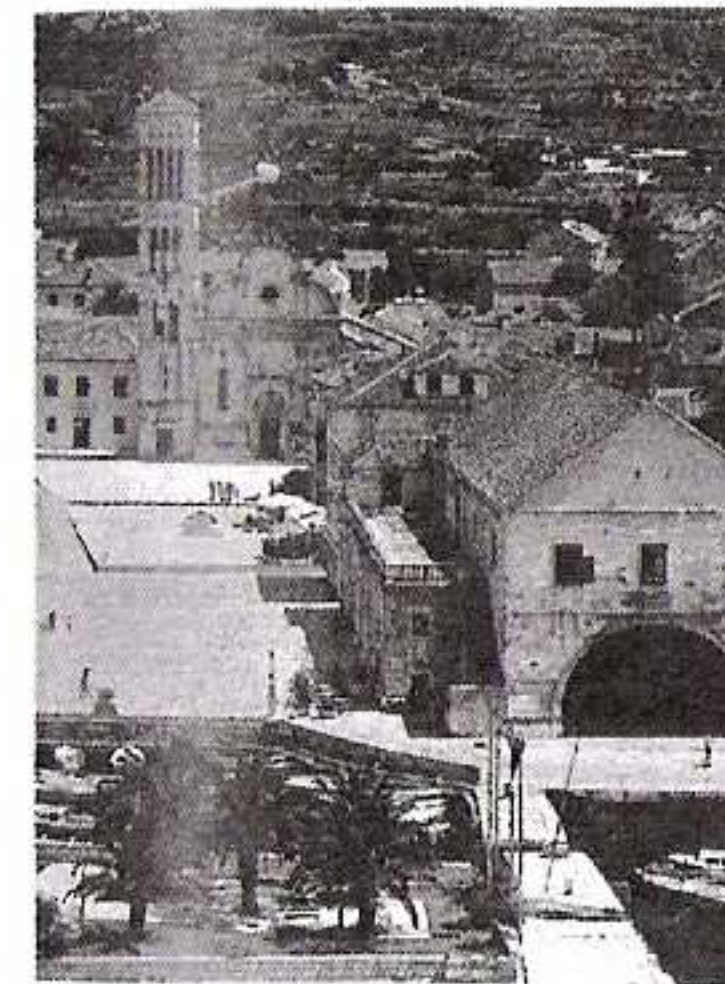
178

Napišite razglednicu:

VJEŠTA

Izaberite jednu razglednicu i objasnite zašto ste je izabrali:

Hvar

Velebit

Split

Miljana

Vis

Slapovi Krke

179

jednina	množina
ja pišem	mi pišemo
ti pišeš	vi pišete
on, ona, ono piše	oni, one, ona pišu
Pišem li ja?	
Ja ne pišem.	

Ona piše razglednicu.

Upišite prezent glagola pisati:

Beata piše mami razglednicu. (pisati)

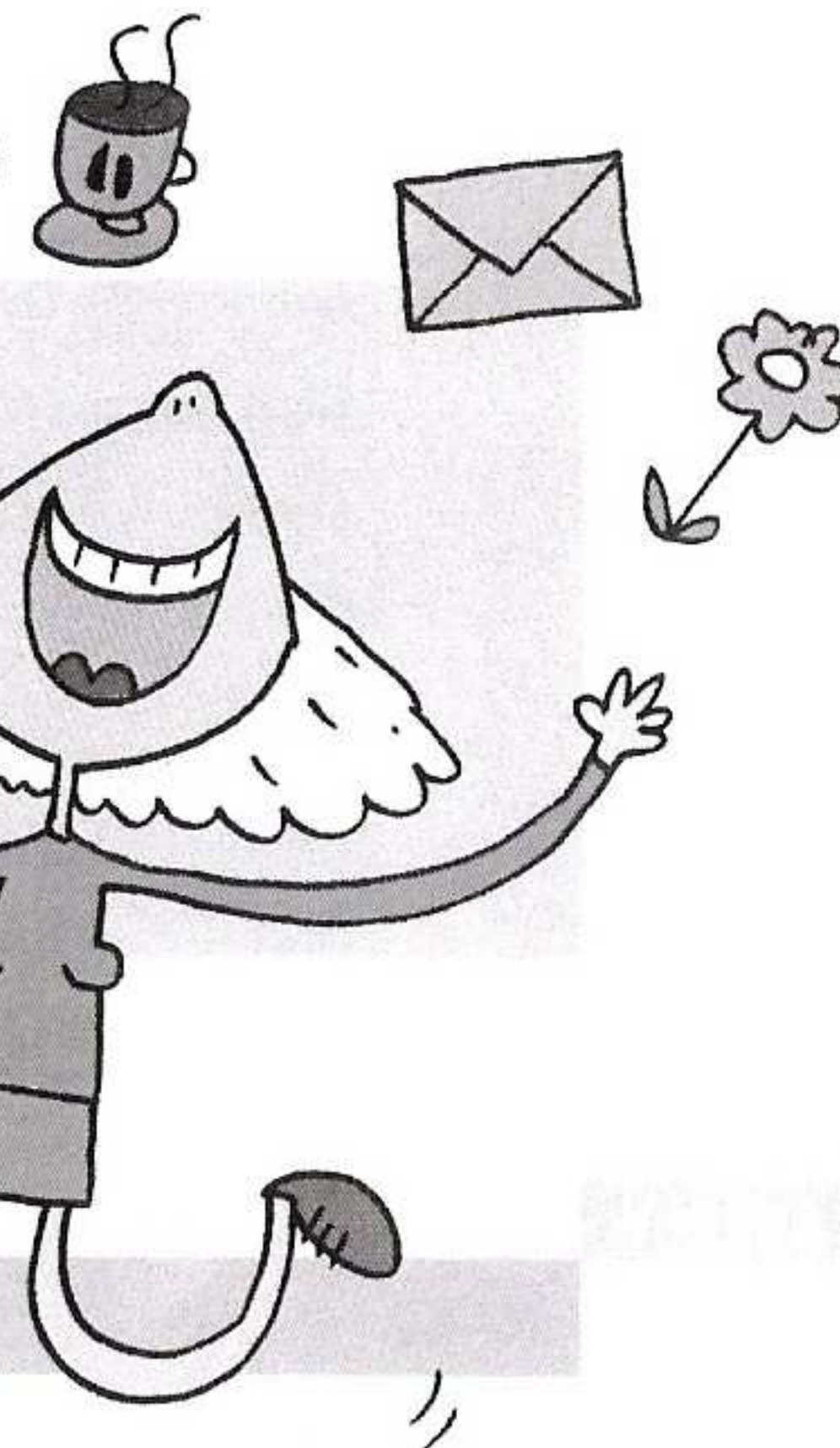
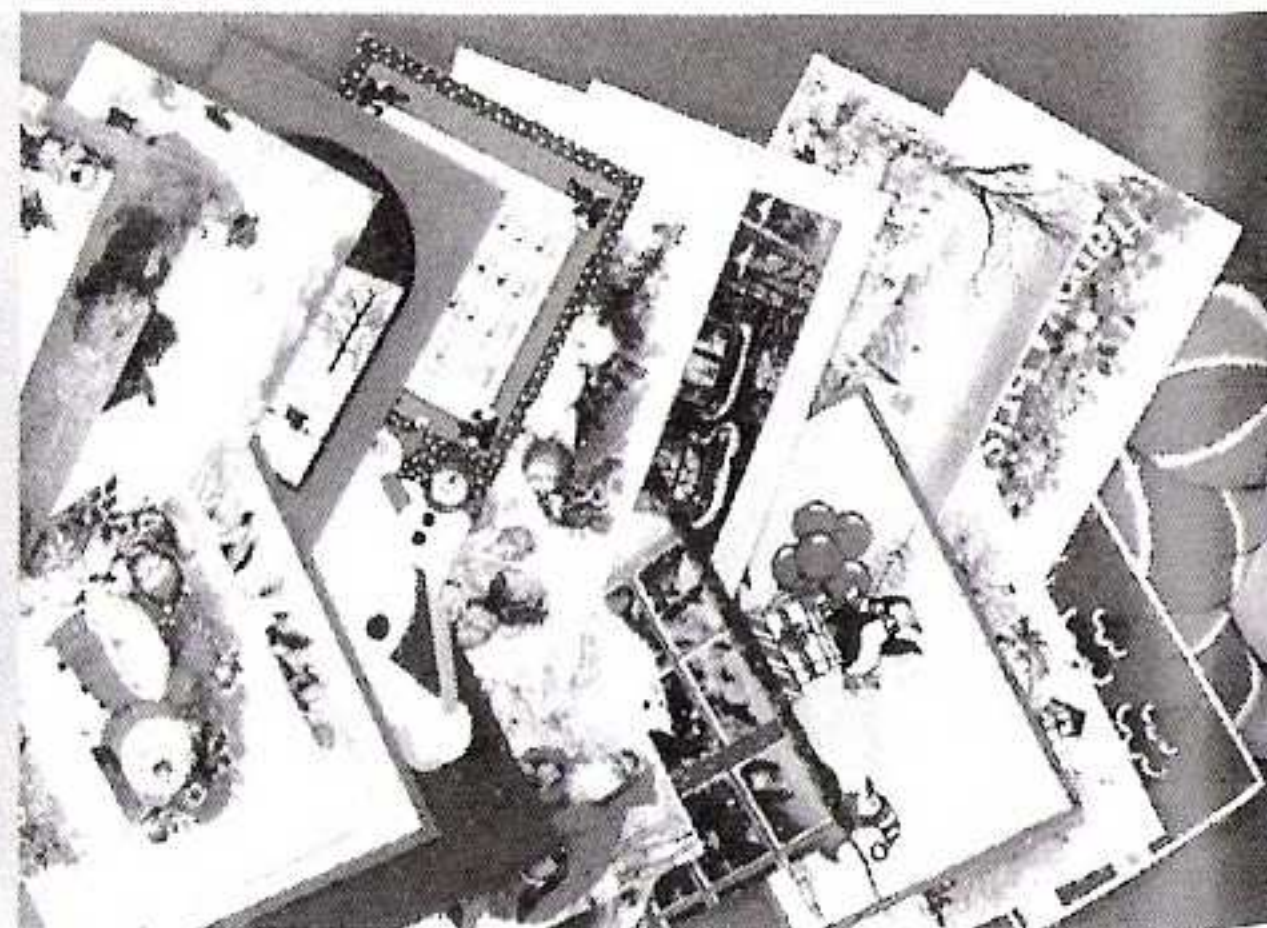
Prijatelji pisma. Pisac roman.
li mejlove? (ti)

Ned, 30. Srp, 2006. 20:50

From: <Beata@net.hr>
To: <Iwona>
Date: Nedjelja, 30. Srpanj, 2006. 20:50
Subject: Beata

Draga Iwona,
sutra se vracam u Krakov. Hajde da se prekoutra nadjemo na kavi!
Imam iznenađenje. Nesto za tvoju dusu!
Voli te Beata!

Sretan rođendan!
Sretna Nova godina!
Puno sreće u novoj godini!
Sve najbolje u idućoj godini!
Puno zdravlja, sreće i ljubavi!
Čestitam na uspjehu!
Sretan Božić!
Sretan Uskrs!
Sretan Bajram!
Sretna Hanuka!

Ja se veselim malim stvarima. Veselim se jutru. Veselim se suncu. Veselim se kavi. Veselim se prijateljima. Veselim se osmijesima. Veselim se djeci. Veselim se cvijeću. Veselim se razglednicama. Veselim se pismima i paketima. Veselim se novom jutru.

Dovršite rečenice:

Veselimo se suncu. (sunce)

Ona se veseli . (kupovina)

On se veseli . (motor)

Dijete se veseli . (lopta)

Učenici se vesele . (praznici)

Sportaši se vesele . (rezultat)

Baka i djed se vesele . (zdravlje)

Zaposleni ljudi se vesele . (odmor)

Turisti se vesele . (putovanje)

Ovo je moje dijete. Veselim se djetetu. **POZOR**

Odgovorite na pitanje čemu se Vi veselite:

Ja se veselim

_____

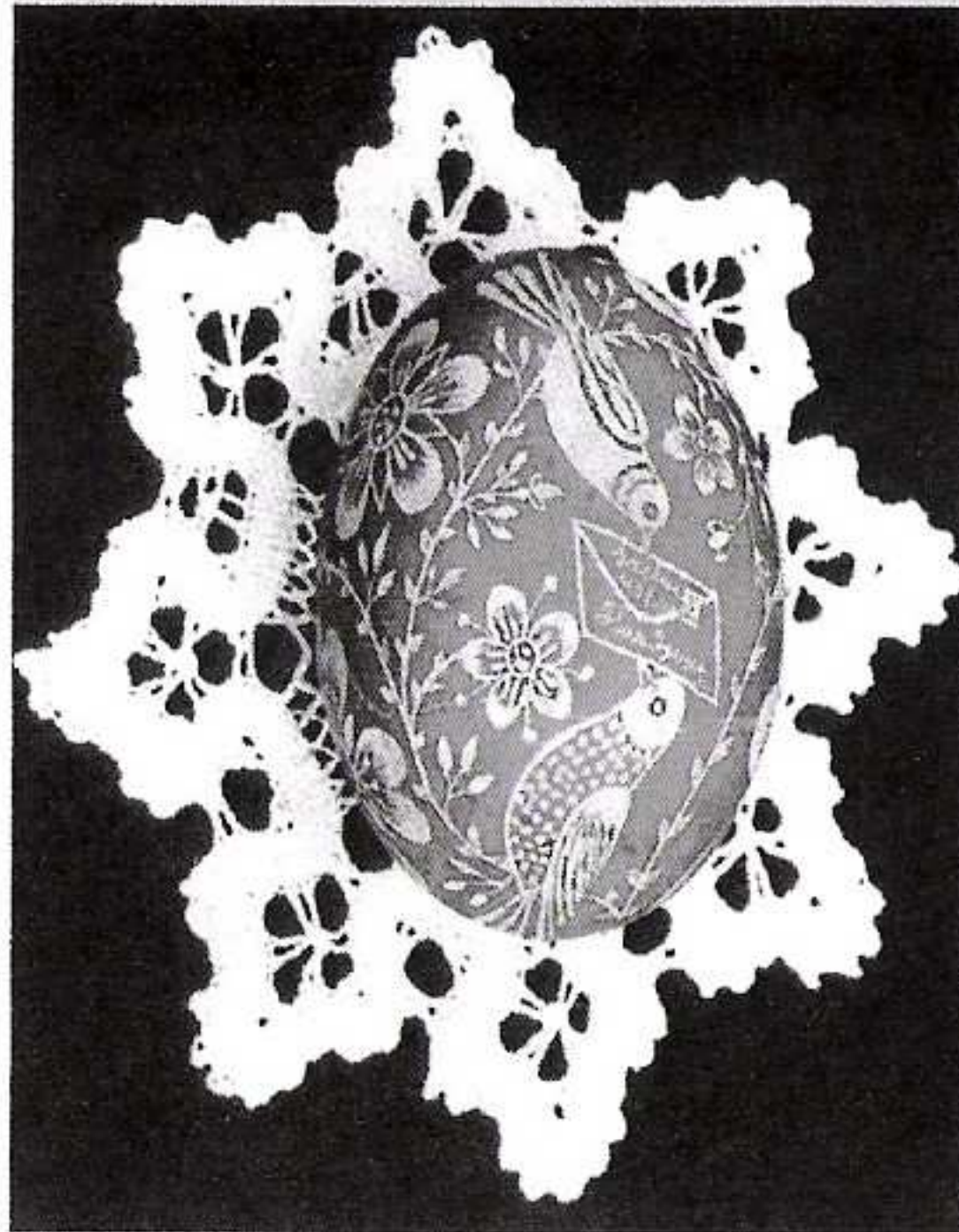
_____

_____

_____

Blagdani

Uskrs

Uskrs je najveći kršćanski blagdan. Prije Uskrsa je korizma. Korizma traje 40 dana. Za vrijeme korizme pripremamo se za Uskrs. Nedjelja prije Uskrsa zove se Cvjetnica. Na Cvjetnicu vjernici u crkvu nose grančice masline na blagoslov. Grančice masline u domovima se čuvaju cijelu godinu. Posljednji tjedan korizme zove se Veliki tjedan. Dani prije Uskrsa zovu se Veliki četvrtak, Veliki petak i Velika subota. Na Uskrs ljudi nose u crkvu hranu na blagoslov: kruh, šunku ili drugo meso, obojena jaja, mladi luk, hren i malo soli. Poslije crkve u kršćanskim domovima je uskrsni doručak. Cijela obitelj doručkuje zajedno.

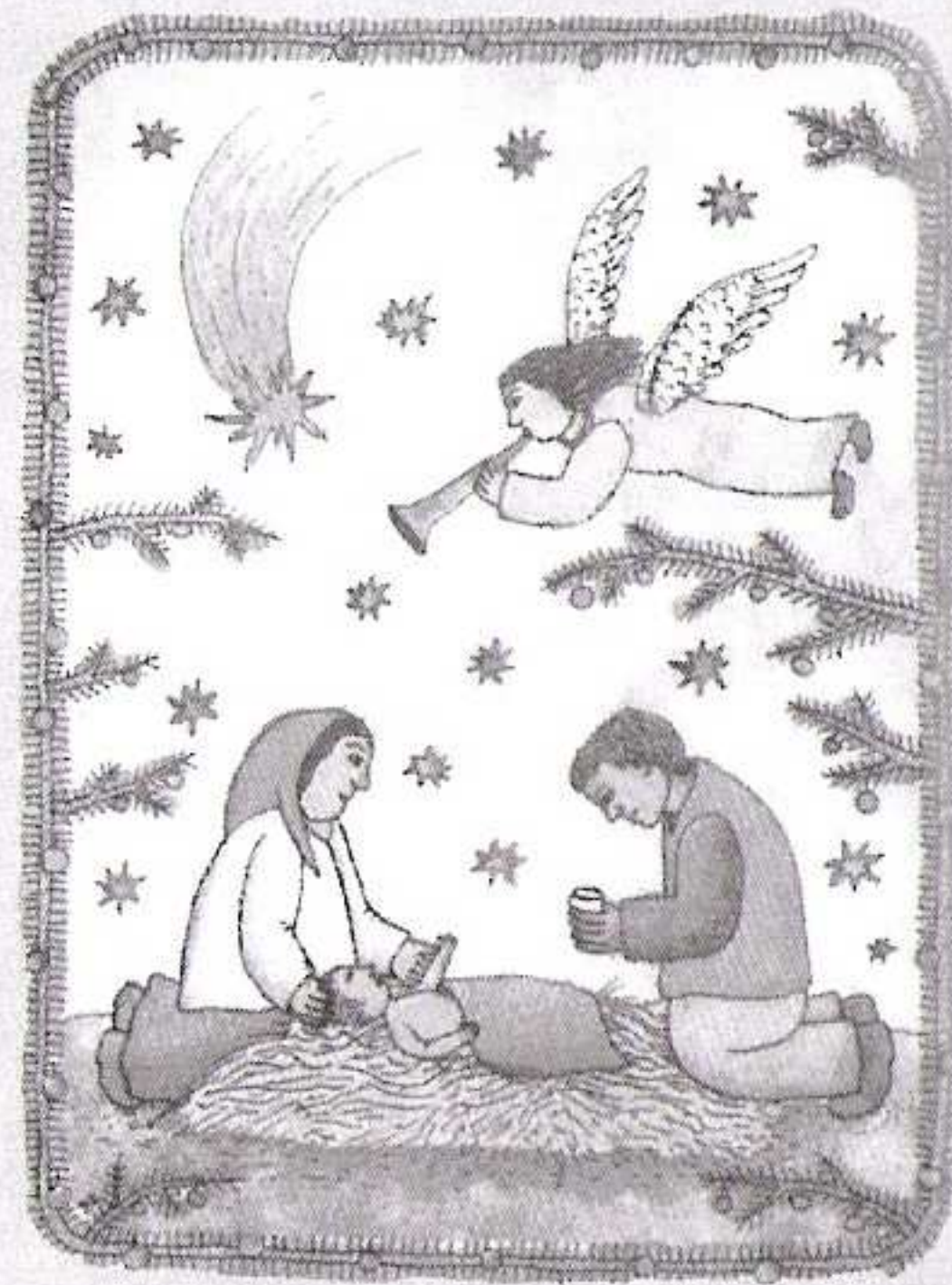
Poseban dar za Uskrs je pisanica. Pisanica je

uskrsno obojeno jaje. Jaja se prvo skuhamo, a poslije stavljaju u boju i ukrašavaju. Obojeno jaje je simbol Uskrsa. Jaje simbolizira život, početak, buđenje i ljubav.

Božić

Božić je veliki kršćanski blagdan. Slavimo ga 25. prosinca. To je dan Isusova rođenja. Dan prije Božića, 24. prosinca, zove se Badnjak. Na Badnjak i na Božić okupljaju se obitelji. Na Badnjak se ukrašavaju božićna drvca. Navečer ljudi idu u crkvu na misu polnoćku. Ta je misa posebno svečana. Pjevaju se tradicionalne božićne pjesme, kao što su *Radujte se narodi*, *U sve vrijeme godišta*, *Narodi nam se kralj nebeski*, *Kirie eleison* i druge.

Božić je blagdan ljubavi, dobrote i mira. Slave ga i oni ljudi koji nisu religiozni. To je vrijeme kada ljudi šalju i primaju čestitke. Vrijeme kada ljudi poklanjaju – daju i primaju poklone.

Ostali blagdani u Hrvatskoj

Sveta tri kralja (6. siječnja)

Uskrsni ponedjeljak

Tijelovo

Velika Gospa (15. kolovoza)

Svi sveti (1. studenoga)

Sveti Stjepan (26. prosinca)

DATIV

dativne uloge

neizravni objekt	Profesor govori studentima .
smjer kretanja	Idemo prema moru .
cilj kretanja	Idemo k prijateljima .
dopusnost	Idemo na put unatoč kiši .
mjesto	Otok je nasuprot gradu .

prijedlozi: **prema, k(a), nasuprot, unatoč/usprkos**

glagoli s dativom:

dati, kazati, reći, govoriti, prigovarati, smetati, pisati, slati, darovati, pokloniti, veseliti se, radovati se, čuditi se, diviti se, smijati se, zahvaljivati